

Vejledning om ansøgning af tilskud til udvikling og demonstration af metoder til bestemmelse af energimæssig ydeevne og energibesparelspotentialer for bygninger

Kontor/afdeling
Center for systemanalyse,
Energieffektivisering og
Global Rådgivning

Dato 9. oktober 2018

J nr. 643711-0001

Indholdsfortegnelse

0. Forord	2
1. Indkaldelse af ansøgninger om tilskud	2
2. Baggrund	2
3. Hvad kan søges tilskud til?	3
4. Hvor meget kan man få i tilskud?	6
5. Processen med ansøgning og udbetaling af tilskud.	7
6. Hvordan vurderes ansøgningerne om tilskud?	8
7. Ydelse af tilsagn	9
8. Vilkår for ydelse af tilsagn om tilskud	10
9. Hvordan søger man om tilskud	11
10. Udbetaling af tilskud	12
11. Bortfald eller tilbagebetaling af tilskud	12
12. Lovgrundlag	12
Bilag om udfyldelse af ansøgningsskemaer	14
B 1 Hovedskema	14
B 2 Skemabilag 1: Oplysninger om ansøger og projektparter	14
B 3 Skemabilag 2: Projektbeskrivelse	16
B 4 Skemabilag 3: Tidsplan	18
B 5 Skemabilag 4: Projektbudget	19
B 6 Accept af tilsagn	21
B 7 Ansøgning om udbetaling	21

Energistyrelsen

Amaliegade 44
1256 København K

T: +45 3392 6700
E: ens@ens.dk

www.ens.dk

0. Forord

Denne vejledning ændres den 9. oktober 2018 i forhold til den vejledning, der blev offentliggjort på Energistyrelsens hjemmeside, ens.dk, den 28. august 2018. Ændringen består alene i, at der på side 8 i vejledningen stod at fristen for indsendelse af ansøgninger var den 30. oktober 2018, hvilket er en fejl. Fristen for indsendelse af ansøgninger er den 15. november 2018, hvilket nu fremgår af vejledningen.

1. Indkaldelse af ansøgninger om tilskud

Regeringen og parterne bag energiaftalen fra 2012 har indgået aftale om at gennemføre initiativet "Energieffektive og Intelligente bygninger" i perioden 2016 - 2018, som har til formål, at fremme energieffektiviseringen og fleksibelt energibrug ved udnyttelse af intelligent teknologi og datadrevne løsninger. Resultaterne vil indgå i udmøntningen af den nye energiaftale af 29. juni 2018, der blev indgået mellem regeringen og samtlige partier i Folketinget.

Energistyrelsen har som led i dette fået udført en række analyser af mulighederne for udnyttelse af data til fremme af energieffektivisering¹. Det fremgår af analyserne, at der kan være betydelige fordele ved udvikling af nye metoder til bestemmelse af bygningers energimæssige ydeevne og effektiviseringspotentialer baseret på data uden fysisk inspektion af bygningen.

På denne baggrund indkaldes ansøgninger om tilskud til udviklings- og demonstrationsprojekter inden for en samlet ramme på ca. 5 mio. kr.

I det følgende uddybes baggrunden for tilskudsordningen, hvad der kan søges om tilskud til, hvem, der kan søge, hvor meget, der kan ydes i tilskud, hvordan man kan søge tilskud, og hvordan ansøgningerne vil blive vurderet.

2. Baggrund

Den energimæssige ydeevne af bygninger fastlægges normalt på grundlag af en fysisk inspektion af bygningen, hvor en ekspert gennemgår og registrerer bygningens energimæssige karakteristika, og på dette grundlag beregner bygningens energimæssige ydeevne (det årlige behov for energitilførsel til opvarmning og varmt vand) og muligheder for energieffektivisering. Denne metode benyttes eksempelvis ved den lovpligtige energimærkning af bygninger.

¹ Se Energistyrelsens hjemmeside (<https://ens.dk/ansvarsomraader/energibesparelser/byggeri-og-renovering>)

Metoden er dels omkostningskrævende, idet den kræver et forholdsvis stort ressourceforbrug til registrering af bygningernes karakteristika. Dels kan metoden være upræcis, hvilket kvalitetskontrollen af energimærkningerne har afspejlet.

Det fremgår imidlertid af Energistyrelsens analyser, at der er mulighed for udvikling af nye metoder til screening af bygninger baseret på data, hvor den energimæssige ydeevne og muligheder for energieffektivisering kan bestemmes uden fysisk inspektion. Disse metoder kan dels basere sig på data om bygningens karakteristika fra offentlige registre (BBR og lignende), data om bygningens energiforbrug fra forsyningsselskabets målere eller data om bygningens energiforbrug og anvendelse baseret på målere og sensorer, som placeres i bygningen.

Inden for de sidste år har udviklingen inden for sensorteknologi gjort det teknisk og økonomisk muligt at måle energiforbruget og andre parametre om bygningens anvendelse detaljeret og med høj opløselighed. Denne udvikling indebærer, at mængden af data om bygningernes energiforbrug og anvendelse stiger kraftigt, hvilket samtidigt giver mulighed for en billigere og mere præcis beregning af den energimæssige ydeevne og effektiviseringsmuligheder.

Det gælder eksempelvis for elforbruget, hvor der inden udgangen af 2020 skal være installeret intelligente elmålere i alle bygninger, der kan fjernaflæses med mindst 15. minutters intervaller. Tilsvarende er der en udvikling inden for varmeområdet, hvor varmeselskaberne installerer varmemålere, der kan fjernaflæses og registrere varmeforbruget med korte tidsintervaller.

Samtidigt sker der en udvikling af nye sensorer, der kan registrere energiforbrug, indeklima, aktivitet mv. i dele af bygningen i høj opløsning og kommunikere måleresultater trådløst til en enhed, således at de kan benyttes til monitorering og styring.

Energistyrelsens analyser har vist, at udviklingen af disse metoder kan medføre betydelige fordele. Dette skyldes primært at transaktionsomkostningerne ved identificering og indgåelse af kontrakter om energieffektiviseringer bliver mindre. Det betyder, at det bliver billigere at gennemføre energieffektiviseringer. Derudover er der også mulighed for, at nye metoder, der baseres på data om bygningernes anvendelse og energiforbrug kan skabe større troværdighed om realiseringen af energibesparelser, og dermed også give bygningsejerne et bedre grundlag for at beslutte at gennemføre dem.

3. Hvad kan søges tilskud til?

Der kan søges tilskud til *udvikling* og *demonstration* af metoder til beregning af:

- den energimæssige ydeevne til opvarmning og varmt vand i bygninger,
- potentialer for energieffektivisering af energiforbruget i bygninger,
- energiforbrug før og efter gennemførelsen af effektiviseringer.

Disse metoder skal give mulighed for at beregne disse forhold på baggrund af data om bygningen og dens energiforbrug uden fysisk inspektion af bygningen.

Der ydes tilskud til projekter, der omfatter et eller flere af de ovennævnte punkter.

Punkterne uddybes i det følgende:

Bygninger:

Der ydes tilskud til metoder, der er målrettet bygninger der benyttes til beboelse og/eller handel og service. Det vil sige bygninger, der bruger energi til at sikre et godt indeklima for mennesker. Dette omfatter eksempelvis enfamiliehuse, etageboliger, kontorer, institutioner mv. Der kan gives tilskud til projekter, der har fokus på en eller flere bestemte bygningskategorier indenfor denne ramme.

Den energimæssige ydeevne:

Dette er et udtryk for bygningens energimæssige stand. I forbindelse med energimærkningen af boliger defineres dette som den energi, der skal tilføres udefra med henblik på levering af varme og varmt vand under forudsætning af standardantagelser om anvendelse (antal beboere per areal), indeklima, varmtvandsforbrug mv.

Ydeevnen er en målestok for bygningernes energimæssige tilstand, der giver mulighed for sammenligning af forskellige bygninger, og som ikke er afhængig af belægning og forbrugsvaner i den enkelte bygning. Fastlæggelsen af den energimæssige ydeevne udgør kernen i energimærkningen af bygninger, der blandt andet har til formål, at give potentielle købere af ejendomme information om bygningens energimæssige stand. Der benyttes samme definition af ydeevnen, som benyttes i forbindelse med energimærkningen af bygninger, som baseres på SBI's beregningskerne Be18.

Potentialer for energieffektivisering:

Dette omfatter identificering af de tiltag, der kan gennemføres med henblik på at effektivisere energianvendelsen i bygningen.

Dette kan både omfatte renovering og udskiftning af klimaskærmskomponenter (nye vinduer, efterisolering af tag mv) og effektivisering af driften (bedre styring/justering af varmeanlægget eller ventilationsanlægget mv.).

Der lægges vægt på at give tilskud til projekter, der ikke kun kan identificere tiltagene, men samtidigt også prioritere imellem dem eller eventuelt give stærke indikationer på en prioritering. Det vil sige at forudsige, hvilke tiltag som vil medføre størst energibesparelse og eventuelt også vurdere de relative omkostninger til de enkelte tiltag, således at der kan foretages – eller gives stærke indikationer på – en prioritering af de enkelte tiltag efter deres omkostningseffektivitet.

Energiforbrug før og efter gennemførelsen af effektiviseringer:

Dette omfatter udvikling af en algoritme, der giver mulighed for vurdering af den specifikke effekt af et givent tiltag til fremme af energieffektivisering i bygninger. Udvikling af en sådan algoritme skal blandt andet give mulighed for at verificere effekten af energibesparelser på det reelle energiforbrug, blandt andet til brug for indgåelse af aftaler om gennemførelse af energieffektivisering, som indeholder garantier om realisering af et givet resultat.

Data:

De projekter, der gives tilskud til, skal omfatte udvikling og demonstration af beregningsmetoder baseret på data, der enten kan opnås fra offentlige registre eller fra sensorer på, eller i tilknytning til, bygningen.

Data fra offentlige registre kan eksempelvis omfatte data om bygningen fra BBR, data om lokale vejforhold fra DMI, data, som benyttes til ejendomsvurderinger mv.

Data fra sensorer kan eksempelvis omfatte måledata fra forsyningsselskabernes varme- og elmålere, data fra bimålere, der installeres i bygninger til måling af energiforbrug til særlige anvendelser eller til særlige dele af bygningen. Det kan også omfatte sensorer, der måler indeklima eller aktiviteten i bygningen.

Der kan også gives tilskud til projekter, som baseres på andre data end det, der er nævnt ovenfor. Det væsentligste er, at beregninger kan gennemføres uden at forudsætte en fysisk inspektion af bygningen til registrering af dens karakteristika.

Udvikling og demonstration

Ved udviklingsprojekter forstås projekter, der udvikler ny og/eller videreudvikler eksisterende teknologisk, forretningsmæssig og anden relevant viden og færdigheder.

Ved demonstrationsprojekter forstås projekter, der omfatter teknisk afprøvning, demonstration, validering eller dokumentation af nye eller forbedrede metoder, produkter og løsninger.

4. Hvor meget kan man få i tilskud?

Der kan ydes tilskud til alle omkostninger, som er direkte forbundet med gennemførelsen af projektet. Dette omfatter:

- a) Personaleudgifter
- b) Instrumenter og udstyr
- c) Eventuelle materialer
- d) Eksterne/underleverancer
- e) Overheadudgifter
- f) Andre omkostninger, der er direkte knyttet til gennemførelsen, herunder rejser, formidling mv.

Derfra skal fratrækkes eventuelle indtægter fra projektet.

Der henvises til bilaget i denne vejledning (afsnit B 5) for en redegørelse om hvad der ligger i de enkelte punkter.

Gruppefritagelsesforordningen

Ydelsen af tilskud er omfattet af EU-Kommissionens Forordning (EU) Nr. 651/2014 af 17. juni 2014² om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (Gruppefritagelsesforordningen). Støtten til projekter i denne indkaldelse ydes i medfør af forordningens artikel 25, pkt. 2 c): "Eksperimentel udvikling".

Som udgangspunkt ydes tilskud på 25 pct. af de tilskudsberettigede udgifter. Støtten kan forøges hvis *mindst én* af følgende betingelser er opfyldt:

- Hvis der kun deltager *små virksomheder* i projektet, kan støtten forøges til 40 pct. Ved begrebet små virksomheder forstås virksomheder, som beskæftiger mindre end 50 personer, og som har en årlig omsætning og/eller en årlig balance på højst 10. mio. Euro.
- Hvis der kun deltager *mellemstore virksomheder* i projektet, kan støtten forøges til 35 pct. Ved begrebet mellemstore virksomheder forstås virksomheder, som beskæftiger mindre end 250 personer, og som har en årlig omsætning og/eller en årlig balance på højst 50. mio. Euro.
- Hvis projektet omfatter et *samarbejde* mellem flere virksomheder, hvoraf mindst én er en mellemstor eller mindre virksomhed, og ingen virksomhed afholder mere end

² Se (https://ens.dk/sites/ens.dk/files/Tele/europa-kommissionens_forordning_om_visse_kategorier_af_stoette.pdf)

70 pct. af de tilskudsberettigede omkostninger, kan støtten forøges til 40 pct. Der henvises til ovenstående punkter for definition af mellemstor og mindre virksomhed.

- Hvis projektet omfatter et *samarbejde* mellem en virksomhed og en eller flere forsknings- eller vidensformidlende organisationer, hvor en af de sidstnævnte afholder mindst 10 pct. af de tilskudsberettigede omkostninger og har ret til at offentliggøre egne forskningsresultater, kan støtten forøges til 40 pct.
- Hvis projektets resultater formidles bredt gennem konferencer, publikationer open-access-samlinger, gratis software eller open source-software, kan støtten forøges til 40 pct.

Ved ansøgning skal det præciseres, om en af de ovennævnte betingelser er opfyldt.

5. Processen med ansøgning og udbetaling af tilskud.

Der kan søges tilskud fra *29. august 2018* til *15. november 2018*.

Efter ansøgningsperiodens udløb tager Energistyrelsen stilling til alle indsendte ansøgninger. Der ydes herefter tilsagn til de kvalificerede ansøgninger, som bedst lever op til formålet med ordningen inden for den ramme, der er afsat. Der forventes givet tilsagn senest den *15. december 2018*.

Ansøgninger, der ikke kan imødekommes, modtager et begrundet afslag inden *31. december 2018*.

Efter modtagelsen af tilsagnet skal tilsagnsmotageren tilkendegive sin accept af tilsagnet. Når tilsagnet er modtaget af Energistyrelsen, kan tilsagnsmotageren påbegynde projektet og afholde omkostninger hertil.

Efter afslutningen af projekterne kan tilsagnsmotageren søge om udbetaling af tilskuddet. Der ydes kun tilsagn til projekter, der afsluttes senest *31. december 2020*. Ansøgning om udbetaling skal være Energistyrelsen i hænde senest *1. februar 2021*.

Tilsagnsmotagerne kan søge Energistyrelsen om ratevis udbetaling af tilskud, se afsnit 8.

6. Hvordan vurderes ansøgningerne om tilskud?

Energistyrelsen vurderer de ansøgninger, der ligger inden for ordningens formål, og som opfylder kravene til dokumentation af ansøgningen som beskrevet i bilaget til denne vejledning.

Ansøgningerne vurderes ud fra følgende kriterier:

Kriterie	Der lægges vægt på:
Innovation	<ul style="list-style-type: none"> • At der indgår en innovativ teknologisk udvikling. • At projektet er gennemførligt, og at den teknologiske løsning kan reproduceres og skaleres.
Projektets effekt	<ul style="list-style-type: none"> • Potentiale for realisering af energieffektivisering af bygninger, herunder omfanget af energieffektiviseringer. • Værdiskabelsen for primære målgrupper og slutbrugere. • Potentiale for kommercialisering og vækst. • Potentiale for udvikling af nye produkter.
Organisering og kompetencer	<ul style="list-style-type: none"> • At der indgår private virksomheder i projektet med henblik på kommercialisering af projektets resultater. • At det fremgår af tids- og aktivitetsplanen, at projektet kan gennemføres som beskrevet. • At de deltagende virksomheder og personer i projektet har relevante kompetencer og erfaring i forhold til teknologien/løsningen i projektet
Budget og finansiering	<ul style="list-style-type: none"> • At projektbudgettets størrelse står i rimeligt forhold til projektindhold og forventede resultater.

7. Ydelse af tilsagn

Efter udløbet af fristen for indsendelse af ansøgningen den 15. november 2018, vurderer Energistyrelsen de enkelte ansøgninger ud fra de opstillede kriterier.

Der ydes herefter tilsagn til de projekter, der bedst opfylder formålet med ordningen inden for tilsagnsrammen på ca. 5 mio. kr.

Hvis der ikke er et tilstrækkeligt antal kvalificerede ansøgninger, der lever op til formålet med ordningen, kan Energistyrelsen beslutte ikke at yde tilsagn op til den samlede ramme.

Energistyrelsen kan i forbindelse med ydelse af tilsagn fastsætte særlige vilkår for gennemførelsen af projekterne. Dette kan eksempelvis vedrøre tidsforløbet i projekterne eller afgrænsningen og/eller størrelsen af de tilskudsberettigede omkostninger. Eventuelle øvrige vilkår vil fremgå af tilsagnsbrevet til ansøgeren.

Ved ydelsen af tilsagn fastsættes et tilskudsgrundlag, det vil sige de samlede tilskudsberettigede omkostninger til projektet. Tilskuddet fastsættes herefter som procent af tilskudsgrundlaget. Samtidigt fastsættes et loft over det beløb, som kan udbetales.

Hvis de tilskudsberettigede omkostninger er mindre end tilskudsgrundlaget, beregnes tilskuddet som den fastsatte procent af de afholdte tilskudsberettigede omkostninger. Hvis de afholdte omkostninger er større end tilskudsgrundlaget kan tilskuddet ikke overstige det fastsatte loft.

Efter modtagelsen af tilsagnet, skal ansøgeren ved udfyldelse af et acceptskema tilkendegive, at man accepterer tilsagnet, og at projektet vil blive gennemført efter de fastsatte retningslinjer.

Projektet kan ikke påbegyndes inden Energistyrelsen har modtaget acceptskrivelsen.

8. Vilkår for ydelse af tilsagn om tilskud

Der er en række vilkår for ydelsen af tilsagn om tilskud.

Ansvarlig part for modtagelse af tilsagn

Tilsagn om tilskud ydes til en part, der skal opfylde betingelsen for modtagelse af tilskud. Tilsagnsmotageren skal ved sin underskrift tilkendegive rigtigheden af alle oplysninger, som fremgår af ansøgningen, og vil over for Energistyrelsen være ansvarlig for, at alle vilkår, der er knyttet til modtagelsen af tilskud, er overholdt.

Hvis projektet gennemføres i samarbejde mellem flere parter, skal en af parterne i samarbejdet søge tilskuddet på vegne af alle parterne i samarbejdet, og vil således over for Energistyrelsen være ansvarlig for, at alle vilkår i tilsagnet overholdes.

Energistyrelsen udbetaler tilskuddet til tilsagnsmotageren, som herefter vil være ansvarlig for fordeling af tilskuddet til eventuelle parter i projektet efter de forudsætninger, der fremgår af ansøgningen. Energistyrelsen påtager sig intet ansvar for fordelingen af tilskuddet blandt projektparterne.

Hvis der opstår uenighed blandt projektets deltagere om fordelingen af tilskuddet eller andre forhold, som vedrører projektet, og dette fører til at projektet ikke kan afvikles som forudsat i ansøgningen, kan dette føre til, at Energistyrelsen kræver det samlede tilskud tilbagebetalt, jf. afsnit 9.

Igangsætning af tilskudsberettigede aktiviteter.

Der kan ikke ydes tilskud til aktiviteter, som er igangsat før ikrafttrædelsen af tilsagnet. Energistyrelsen meddeler ved ydelsen af tilsagn tidspunktet for ikrafttrædelsen. Der kan heller ikke være indgået bindende aftaler med andre parter om igangsætning af tilskudsberettigede aktiviteter inden ikrafttrædelsen af tilsagnet.

Retningslinjer for gennemførelse af projektet

Projektet skal gennemføres som fastsat i Energistyrelsens tilsagn. Dette gælder blandt andet for projektets indhold, dets forløb og tids- og aktivitetsplanen.

Tilsagnsmodtageren kan søge Energistyrelsen om ændringer i projektet. Eventuelle ændringer kan dog først påbegyndes efter at Energistyrelsen skriftligt har godkendt disse ændringer.

Momsregistrering

Alle parter, der modtager betaling for tilskudsberettigede ydelser, skal være momsregistreret. Det betyder bl.a., at der kun må indkøbes produkter eller ydelser til et projekt fra en momsregistreret part.

Varighed af projekter.

Der ydes kun tilskud til projekter, der afsluttes senest 31. december 2020.

Afreporteringer

Der skal udarbejdes en kort midtvejsstatus for projektet forløb, som indsendes til Energistyrelsen senest 31. december 2019. Denne skal indeholde:

- En redegørelse for projektets forløb i forhold til tidsplanen. Herunder en status for de enkelte arbejdsopgaver/aktiviteter i projektet.
- En redegørelse for eventuelle udfordringer, som er opstået undervejs og en vurdering af risici i forhold til gennemførelsen af projektet.
- En vurdering af tidsplanen for afviklingen af den resterende del af projektet.

Ved afslutningen af projektet skal der i forbindelse med ansøgning om udbetaling vedlægges en kort status for projektet, som indeholder en beskrivelse af de opnåede resultater.

Øvrige forhold

Energistyrelsen kan i forbindelse med ydelsen af tilsagn fastsætte særlige vilkår. Energistyrelsen kan blandt andet fastsætte vilkår for projekternes gennemførelse, herunder justering og afgrænsning af tilskudsberettigede aktiviteter, tidsplaner for udførelse af aktiviteter, frist for hvornår projektet skal være afsluttet og eventuelt offentliggørelse af projektsresultater mv.

9. Hvordan søger man om tilskud

Ansøgning om tilsagn og om udbetaling skal ske på særlige skemaer, som kan downloades fra hjemmesiden Ens.dk, se under "Fremme af energieffektive og intelligente bygninger"³.

Der henvises til bilaget i denne vejledning for en forklaring på, hvordan skemaerne skal udfyldes og hvilke specifikke krav, der gælder.

³ Se (<https://ens.dk/ansvarsomraader/energibesparelser/byggeri-og-renovering>)

10. Udbetaling af tilskud

I udgangspunktet udbetales tilskuddet efter at projekterne er afsluttet.

Energistyrelsen kan dog i særlige tilfælde udbetale tilskuddet i rater på grundlag af fakturaer for afholdte udgifter. Dette forudsætter, at tilsagnsmotageren indsender en begrundet ansøgning herom til Energistyrelsen, som skal redegøre for hvilke forhold, der gør, at tilskuddet ønskes udbetalt i rater.

Energistyrelsen kan på dette grundlag beslutte, at tilskuddet udbetales i rater, eksempelvis hvert halvår. Udbetalingen kan herefter ske bagud efter indsendelse af et projektregnskab med fakturabilag for tilskudsberettigede udgifter. Udbetalingen vil blive fastsat som den fastsatte procentdel af omkostningerne. De ratevise udbetalinger kan dog kun udgøre 80 pct. af det maksimale tilskudsbeløb.

Ved afslutningen af projektet, skal der udarbejdes et projektregnskab som beskrevet i bilaget (afsnit B 7).

11. Bortfald eller tilbagebetaling af tilskud

Energistyrelsen kan beslutte, at et tilsagn om tilskud bortfalder eller at et allerede udbetalt tilskud skal tilbagebetales. Dette kan eksempelvis ske i følgende situationer:

- Ansøger har afgivet urigtige eller vildledende oplysninger i forbindelse med ansøgning om tilskud eller udbetaling eller har fortiet oplysninger af betydning for Energistyrelsens vurdering af disse ansøgninger.
- De fastsatte vilkår for ydelsen af tilsagn om tilskud eller for udbetaling af tilskud er ikke opfyldt. Dette vil eksempelvis være tilfældet hvis projektet ikke er gennemføres efter den tids- og aktivitetsplan, som er fastlagt i tilsagnet eller hvis der sker ændringer i projektets aktiviteter. Det er dog muligt at søge Energistyrelsen om en ændring af disse vilkår, hvorefter Energistyrelsen kan beslutte at ændre vilkårene for projektet.
- Tildeling af tilskud til projekter er i strid med EU's Gruppefritagelsesforordning.

Hvis tilskuddet er udbetalt, kan det kræves helt eller delvist tilbagebetalt.

12. Lovgrundlag

Lovgrundlaget for ordningen er:

- Tekstanmærkning nr. 120 ad. 29.24.18. til § 29 på finansloven for finansåret 2017⁴

⁴ Se (<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=186193>)

- Bekendtgørelse nr. 1123 af 6. oktober 2017 om tilskud til energieffektive og intelligente bygninger⁵.

⁵ Se (<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=193894>)

Bilag om udfyldelse af ansøgningskemaer

Ansøgning om og udbetaling af tilskud skal ske på Energistyrelsens skabeloner og skemaer, som kan downloades⁶. Det drejer sig om følgende dokumenter:

- **Hovedskema** – Ansøgning om tilskud til demonstrations- og udviklingsprojekter vedrørende energieffektive og intelligente bygninger:
 - **Skemabilag 1:** Oplysninger om ansøger og projektparter
 - **Skemabilag 2:** Projektbeskrivelse
 - **Skemabilag 3:** Tidsplan
 - **Skemabilag 4:** Projektbudget.
-
- **Accept af tilsagn**

 - **Ansøgning om udbetaling**

B 1 Hovedskema

Der redegøres i det følgende for udfyldelsen af de enkelte felter i skemaet. Skemaet med bilag indsendes til Energistyrelsen på mail: Intelbyg@ens.dk.

Ad 1. Oplysninger om ansøger

I dette felt angives hvem, der søger tilskud.

Ad 2. Projektitel og beløb

I dette angives projektets titel og det beløb, der søges i tilskud. Disse oplysninger skal være i overensstemmelse med den detaljerede projektbeskrivelse, der angives i skemabilag 4.

Ad 3. Projektparter

I dette felt skal angives om projektet gennemføres i samarbejde mellem flere parter eller om der kun én part i ansøgningen. Nærmere oplysninger om ansøger og eventuelle parter skal angives i skemabilag 1,

Ad 5 Underskrift

Tilskudsansøgeren skal ved sin underskrift tilkendegive, at oplysningerne i ansøgningen er korrekte, og at de forpligtelser, der er knyttet til modtagelsen af tilskuddet, vil blive overholdt.

B 2 Skemabilag 1: Oplysninger om ansøger og projektparter

Skemabilag 1 benyttes til at angive oplysninger om ansøgeren og eventuelle samarbejdsparter.

⁶ Se <https://ens.dk/ansvarsomraader/energibesparelser/data-til-fremme-af-energieffektivisering>

Der skal blandt andet angives oplysninger om ansøger og projektpartener er en virksomheder eller såkaldte forsknings- eller vidensformidlende organisation.

For virksomheder skal endvidere angives antal ansatte (i årsværk) samt årlig omsætning og den årlige balance i sidst afsluttede regnskabsår. Disse oplysninger skal bruges til at vurdere virksomhedens størrelse, idet størrelsen af det tilskud, der kan ydes blandt andet afhænger af dette.

På grundlag af oplysningerne om antal ansatte, omsætning og balance beregner skemaet om virksomheden er en lille virksomhed, en mellemstor virksomhed eller en stor virksomhed.

Der skelnes mellem følgende virksomhedstyper:

- Ved mellemstore virksomheder (SMV'er) omfatter virksomheder, som beskæftiger under 250 personer, og som har en årlig omsætning på højst 50 mio. EUR eller en samlet årlig balance på højst 43 mio. EUR.
- Ved små virksomheder i kategorien SMV forstås virksomheder, som beskæftiger under 50 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på højst 10 mio. EUR.
- Ved mikrovirksomheder i kategorien små og mellemstore virksomheder forstås virksomheder, som beskæftiger under 10 personer, og som har en årlig omsætning eller en samlet årlig balance på højst 2 mio. EUR.

Virksomheder, der ikke falder ind under en af disse kategorier, betegnes som store virksomheder.

Der henvises til EU-Kommissionens publikation "Den nye definition af små og mellemstore virksomheder".

Bemærk, at omsætning og balance i skemaet skal angives i mio. Dkr. Der er regnet med vekselkurs på 7,44 ved omregningen fra Euro til Dkr. Det er dog kursen på tidspunktet for tilsagnet, der er afgørende. Hvis eventuelle ændringer i kursen har betydning for tilskuddet, vil dette fremgå af Energistyrelsens tilsagn.

Bemærk at der er vejledninger til enkelte felter i skemaet. Disse felter er markeret med en lille rød trekant i øverste højre hjørne. Vejledningen kan ses når markøren placeres på feltet.

B 3 Skemabilag 2: Projektbeskrivelse

Skemaet benyttes til at beskrive det projekt, der søges tilskud til. Ansøger kan vælge at skrive projektbeskrivelsen ind i skemaet eller i et andet dokument, der mindst indeholder de punkter, der er beskrevet i skemaet.

Ad 1 Projektets navn

Her skrives projektets navn. Navnet skal være det samme som på hovedskemaet.

Ad 2 Projektresumé

Der skrives et kort resumé for den teknologi/løsning, der udvikles eller afprøves i projektet.

Ad 3 Teknologien/løsningen

Her skal der redegøres for den teknologi, som projektet omhandler. Herunder skal der være en beskrivelse af:

- den teknologi/løsning, som projektet omhandler. Der skal være en beskrivelse af hvad der udvikles/demonstreres i projektet. Dette skal omfatte:
 - en beskrivelse af hvilke resultater, de udviklede metoder kan producere
 - en beskrivelse af hvilke data disse baseres på. Dette skal blandt andet omfatte datakilder, detaljeringsgrad, tidsmæssige opløsning, forudsætninger vedrørende indplacering af sensorer, krav til dataopsamling mv.
 - det tekniske/videnskabelige grundlag for projektet, det vil sige hvilken viden, der ligger til grund for projektet.
- teknologiens/løsningens nuværende udviklingsstade (state-of-the-art)
- det innovative energifaglige og tekniske indhold i projektet. Hvorfor kan det forventes at få en tilstrækkelig kvalitet? Bygges der videre på tidligere offentligt støttede projekter?
- projektets modenhed og risiko

Ad 4.1 Målgruppen

Her skal redegøres for:

- hvilke bygningskategorier, løsningen omfatter
- Hvem er målgruppe(r) for projektet. Det vil sige, hvem vil være de primære brugere af teknologien/løsningen (f.eks. bygningsejere, rådgivere energikonsulenter mv)

- Hvorledes målgruppen(erne) forventes at anvende projektets resultat, og hvilken merværdi dette vil udgøre for dem?

Ad 4.2 Projektets markedspotentiale og forventede effekt

Her skal redegøres for:

- Hvor stor er den/de primære målgruppe(r) for projektet? Dette kan beskrives kvantitativt eller på anden måde.
- Hvor stort er markedets størrelse. Det vil sige hvor stort er det energiforbrug, som projektet retter sig mod?
- Hvorledes forudsættes løsningen anvendt i markedet til fremme af energieffektiviseringer? Dette kan indeholde en eller flere fiktive case-beskrivelser af løsningens anvendelse i praksis. Disse beskrivelser skal illustrere
 - hvad løsningen forventes at blive brugt til,
 - i hvilke sammenhænge dette forudsættes at ske
 - hvilke aktører er involveret i anvendelsen af løsningen
 - hvorledes dette forventes at give anledning til energieffektiviseringer
 - hvilken værdi dette vil have for de involverede aktører.

Ad 4.3 Formidling af projektresultat

Her skal redegøres for konkrete planer for udbredelse af de udviklede teknologier og produkter. Heri indgår:

- Om der er et økonomisk vækstpotentiale og udsigt til et konkurrencedygtigt produkt
- Om projektet har et patenterbart teknologisk indhold
- Om projektet har en klar involvering af private virksomheder, der vil kommercialisere projektets resultater.
- Den samlede proces frem til den endelige markedsintroduktion/kommercialisering af teknologien, herunder det forventede tidspunkt for en eventuel markedsintroduktion .

Ad 4.5 Rettigheder

Her skal der redegøres for:

- Eventuelle rettigheder til projektets resultat.
- Eventuelle planer for at patentere projektets resultater.

Ad 5.1 Projektets tids- og arbejdsplan

Her skal der være en beskrivelse af:

- Projektets hovedformål og opdeling i arbejdsplaner/aktiviteter.

- Hvilke aktiviteter gennemføres i hver arbejdsopgave? Hvem deltager i aktiviteten? Hvilket udstyr/eksterne leverancer skal leveres i de forskellige arbejdsopgaver? Hvilken type resultater forventes?
- Milepæle i projektførelsen. Hvad er indholdet/delresultater i milepælene

Bemærk at tidsplanen skal angives på skemabilag 3, Tidsplan.

Ad 5.2 Ledelse, organisering og bemanning

Der skal redegøres for projektets organisering og ledelse. Hvis der indgår flere parter, skal der redegøres for fordelingen af ansvar mellem parterne.

Ad 5.3 Faglige kompetencer

Her skal der redegøres for:

- Hvilke kompetencer inddrages i projektet herunder teknisk, forretningsmæssig eller anden form for viden
- Eventuel konsulentbistand, der inddrages i projektet
- At den nødvendige viden til realisering af projektets formål er inddraget

Ad 6 Finansiering og budgetforudsætninger

Projektets omkostninger og det søgte tilskud skal angives i skemabilag 4, "Projektbudget". I dette skema skal der redegøres for:

- Egenfinansiering af projektet fra ansøgeren eller øvrige deltagere.
- Eventuelle bidrag fra 3. part. Det bemærkes, at der ikke kan ydes tilskud til omkostninger, der modtager statsstøtte fra andre ordninger eller støtte fra EU-institutioner eller andre organer under EU.
- Forudsætninger opgørelsen af udgifter til nyanskaffelse af anlæg og udstyr, som anvendes i projektet. Den forventede værdi af indkøbt udstyr/anlæg ved projektets afslutning skal fratrækkes i de støtteberettigede omkostninger.

B 4 Skemabilag 3: Tidsplan

Tidsplanen angives på skemabilag 3.

De arbejdsopgaver/aktiviteter, som er beskrevet i skemabilag 2, pkt. 5.1 angives i skemaet. Start- og sluttidspunkt angives ved skravering eller udfyldning af de tilsvarende felter.

Indplacering af milepæle i projektførelsen angives på tilsvarende måde.

Husk at tids- og aktivitetsplanen skal indeholde både en midtvejsrapportering, der skal indsendes til Energistyrelsen inden udgangen af 2018, samt en afsluttende rapportering ved projektets afslutning, der skal indsendes til styrelsen senest ved ansøgning om udbetaling.

B 5 Skemabilag 4: Projektbudget.

Dette bilag benyttes til at beskrives projektets budget.

Skemaet indeholder en vejledning i hvorledes det skal udfyldes. I det følgende beskrives hvilke omkostningselementer kan indgå i budgettet, og hvorledes støtten beregnes.

Omkostningerne skal opdeles i følgende poster:

- a) Personaleudgifter
- b) Instrumenter og udstyr
- c) Andre driftsudgifter og materialer
- d) Eksterne/underleverancer
- e) Overhead
- f) Formidling
- g) Andet

Derfra skal trækkes eventuelle indtægter.

Ad a) Personaleudgifter

Udbetaling af støtte sker på grundlag af *faktiske, afholdte* lønudgifter. Denne beregnes som produktet af et antal timer og en timeløn.

Timelønnen opgøres som gennemsnitslig timeløn på baggrund af årlig bruttoløn inkl. feriepenge og et årstimetal på 1613 timer pr. år for en fuldtidsansat medarbejder.

Der kan angives tre forskellige timesatser for tre personalekategorier (fx seniorforsker, forsker eller teknisk personale). Bemærk at timeforbruget indgår i vurderingen af ansøgningen (står timeforbrug i rimeligt forhold til opgaverne i projektet). Udførte timer på projektet skal registreres i timeregnskab.

Energistyrelsen kan i forbindelse med udbetaling af tilskuddet forlange dokumentation for udbetalt løn.

Ad b) Instrumenter og udstyr

Omkostninger til udstyr og instrumenter er støtteberettigede i det omfang, de er nødvendige for projektets gennemførelse. Hvis udstyr og instrumenter ikke anvendes til projektet i hele deres levetid, medtages kun den del, der afskrives i projektperioden og kan henføres til projektet.

Ad c) Andre driftsudgifter og materialer

Udgifter til materialer som f.eks. ledninger, isoleringsmaterialer mv. kan anføres og er støtteberettigede i det omfang de kan henføres til projektet. Driftsudgifter til

allerede indkøbt anlæg og instrumenter er støtteberettigede i det omfang, anvendelsen af disse indgår i projektet.

Ad d) Eksterne/underleverancer

Omkostninger til underleverancer, herunder konsulentydelse mv. er støtteberettigede, men tillades kun, hvor det er hensigtsmæssigt, at de pågældende aktiviteter ikke udføres af en projektdeltager. Er der tale om en større del af budgettet, bør det overvejes, om virksomheden, der yder underleverancen, i stedet skal være projektdeltager.

Prisen for en underleverance må ikke overstige markedsprisen og inddragelsen af den skal ske på almindelige markedsvilkår.

En virksomhed, der indgår i en ansøgning som ansøger eller projektpart, kan ikke samtidigt være underleverandør til samme projekt. Dette gælder også for virksomheder, der indgår i samme koncern som en deltager i projektet.

Udgifter til revision af projektregnskaber i forbindelse med udbetaling af tilskud, kan medregnes som en ekstern ydelse.

Ad e) Overhead

Overhead defineres som faktiske yderligere generalomkostninger, der er direkte knyttet til projektet.

Overheadbidraget for private virksomheder beregnes som et procentvist tillæg til projektbudgettets personaleomkostninger.

Der kan uden dokumentation medtages et overhead på maksimalt 20 pct. af lønomkostningerne

Hvis overheadomkostningerne overstiger 20 pct. skal der i forbindelse med udbetalingen forelægges en dokumentation om af disse omkostninger. Det understreges, at denne dokumentation indgår i revisionen af projektregnskabet, der skal ske ved udbetaling af tilskud over 500.000 kr.

Opgørelsen af overhead sker ved, på grundlag af det seneste årsregnskab for virksomheden, at opgøre forholdet mellem:

- de samlede lønomkostninger i virksomheden, som kan henføres til salgbar ydelse, dvs. er fakturérbare,
- de generelle omkostninger i virksomheden, som er relevante for det støttede projekt, men som ikke direkte indgår i projektet. Generelle omkostninger, som er relevante, kan omfatte omkostninger til generelle støttefunktioner (som

personale- og økonomifunktioner, it o.l.), øvrige driftsudgifter som husleje, el, it anskaffelser o.l.), afskrivninger, men ikke omkostninger i forbindelse med anlæg, udstyr og varetagelse af specifikke opgaver, der ikke er relevante for det støttede projekt og fortjenst-element

For forsknings- og vidensformidlende institutioner udgør det maksimale overhead 44 % af alle omkostninger inklusiv lønomkostninger.

Ad f) Formidling

Her kan anføres eventuelle udgifter til formidling af delresultater og lignende, herunder trykning, transport mv. Disse omkostninger bør begrænses. Det vil indgå i vurderingen af ansøgninger, at disse udgifter står i et rimeligt forhold til de samlede udgifter og projektets karakter i øvrigt.

Ad g) Andre udgifter

Eventuelle andre udgifter som ikke falder ind under et af de ovennævnte punkter, kan medtages her. Det skal anføres i kommentarfeltet på skemabilag 4 hvad dette omfatter.

Evt. indtægter

Eventuelle indtægter fra projektet skal fratrækkes omkostningerne.

Det samlede omkostninger til projektet fratrukket eventuelle indtægter udgør tilskudsgrundlaget.

Den maksimale støtte udgør i medfør af bekendtgørelsen for tilskudsordningen 40 pct. af tilskudsgrundlaget. Støtten ydes i medfør af Gruppefritagelsesordning i EU, hvilket betyder at støtten i visse tilfælde ikke kan komme op på 40 pct. Dette afhænger blandt andet af om de deltagende parter er forsknings- og vidensformidlende organisationer eller virksomheder og om virksomhedernes størrelse (se afsnit 4).

Man skal derfor i skemabilag 4 krydse af, om ansøgningen opfylder betingelserne for at få 25, 35 eller 40 pct. i tilskud.

Herefter angives støtteprocenten i overensstemmelse med afkrydsningen, og skemaet beregner den maksimale støtte, der kan ydes.

B 6 Accept af tilsagn

Efter modtagelsen af tilsagnet om tilskud, skal ansøgeren tilkendegive, om man accepterer tilsagnet. Accepten indsendes til Energistyrelsen på skemaet "Accept af tilsagn" på mail Intelbyg@ens.dk.

B 7 Ansøgning om udbetaling.

Efter at projektet er afsluttet senest ved udgangen af 2020, indsendes ansøgning om udbetaling inden 1. februar 2020. Ansøgning indsendes på skema "Ansøgning om udbetaling" på mail til intelbyg@ens.dk.

Hvis der søges om udbetaling af beløb under 500.000 kr. vedlægges et projektregnskab udarbejdet af ansøger med kopi af bilag for alle udgifter.

Hvis der søges om udbetaling af et større beløb vedlægges et projektregnskab, som er revideret af en registreret eller statsautoriseret revisor efter Energistyrelsen revisionsinstruks, .

Projektregnskabet skal udarbejdes efter følgende retningslinjer:

- Regnskabet skal kunne sammenholdes med det opstillede budget. Det betyder at udgifterne opdeles på de samme arbejdsplaner/aktiviteter som i projektbeskrivelsen på skemabilag 2, tidsplanen på skemabilag 3 og projektbudgettet på skemabilag 4.
- Regnskabet skal være vedlagt en liste over alle regnskabsbilag, hvoraf det skal fremgå:
 - Hvilken arbejdsplan/aktivitet, de enkelte bilag kan henføres til, og hvilken omkostningstype de omfatter. Der skelnes mellem de omkostningstyper, som fremgår af skemabilag 4.
 - Navn og CVR-nr. på den part, der modtager betaling for ydelser til projektet. Det understreges, at der kun kan udbetales tilskud til for udgifter, der betales til momsregistrerede parter.
 - Start- og slutdato for pågældende ydelse
 - Fakturadato
 - Det tilskudsberettigede beløb

Ansøger skal underskrive en erklæring på skemaet om rigtigheden af de vedlagte oplysninger samt om at projektet er udført i overensstemmelse med de fastsatte vilkår.